

Yttrande över remiss från Livsmedelsverket angående Kommissionens förslag till ändring i förordning (EG) nr 178/2002 (2018/0088 (COD)), (dnr. 2018/01249).

Sammanfattning

I huvudsak ett positivt förslag som vill stärka förtroendet för livsmedelssäkerheten inom EU. En farhåga är oberoendet för ledamöterna i EFSA:s vetenskapliga paneler och EFSA:s vetenskapliga kommitté.

SLU:s generella synpunkter

Förslaget vill stärka transparensen och insynen i EFSA:s verksamhet, något som bör stärka allmänhetens förtroende.

Förslaget väcker frågan om SLU:s institutsroll och expertmyndighet inom livsmedelsområdet och för genomförandet av den svenska livsmedelsstrategin. Institutsrollen och expertfunktionen bör stärkas och vara en av kärnuppgifterna för SLU.

SLU bör vara kunskapsbas och ge expertstöd för den nya livsmedelsstrategin som nu implementeras där målet är att svensk livsmedelsproduktion och export kommer att öka baserat på hög kvalitet och förtroende för svensk livsmedelsproduktion.

Motiveringen är att SLU i sin roll som universitet och med stöd av djup expertkunskap kan ge oberoende och evidensbaserad rådgivning i större mån än myndigheter som har en riskhanteringsfunktion, eller är beroende av uppdragsinkomster.

Idag är SLU värd för nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW) som har följande uppgifter (a) arrangerar utbildningar inom djurskydd och djurvälstånd; (b) främjar forskning inom djurskydd och djurvälstånd; samt (b) fyller en expertfunktion inom

djurskydd och djurvälstånd. SLU är vidare värd för enheten för riskvärdering av växtskadegörare som gör riskvärdering inom planhälsa.

SLU har djup kompetens inom riskvärdering av djurhälsa med professorer i epizootologi, virologi, parasitologi, bakteriologi, epidemiologi samt idisslar- och svinmedicin. SLU har också djup kompetens inom livsmedelssäkerhet och riskvärdering med två professorer inom ämnet vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap samt en professor i hortikulturell livsmedelssäkerhet vid fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap.

SLU:s specifika synpunkter

Det är positivt att EFSA kan ge råd till små och medelstora företag om kraven för en ansökan om auktorisation eller godkännande rörande livsmedel eller livsmedelstillsatser (Art 32 a, sidan 25 Engelsk version).

Den nya proceduren för tillsättning av vetenskapliga experter inom EFSA är en tillbakagång till proceduren 1996 innan BSE (galna kosjukan). Ingen expert kan bli ledamot av en panel utan nominering av medlemsländerna. I många länder anses man ha en lojalitetsplikt för hemlandets politiska styrningar. Under BSE-krisen fick det som konsekvens att oberoendet för de engelska experterna ifrågasattes. Det kan medföra att allvarliga livsmedelskriser, såsom BSE var ett exempel på, blir svårare att hantera för EU (art 5a (a) (b) (c) sidan 24 engelsk version).

Ett problem fram till nu är att arbetet inom EFSA:s vetenskapliga paneler har varit underfinansierade. Arbetet har ofta gjorts på experternas fritid och har inte fått inkräkta på arbete på hemmaplan. Experterna bör därför ha arvode eller att expertens arbetsgivare kompenseras för arbetstiden som läggs ned (Art 5 (d) (e)).

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av prodekan Henrik Rönnerberg vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap efter föredragning av fakultetshandläggare Inger Knutell. Innehållet har utarbetats av professor Ivar Vågsholm vid institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap.

Prodekan Henrik Rönnerberg

Fakultetshandläggare Inger Knutell